HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מורלאה וגולה. גזרקין אלל מזבח מ)(הפנימי) ונבלעין במקומן כדאמרי' יומא כב׳ קמא (דף כא.): **לא פסיקא ליה.** לגימא דבר הקרב כולו למזבח משום מנחת נסכים הואיל ואינה מנחת נדבה דאינה כולה למזבח: **נסכא.** תמיכה אחת של זהב שקורין פלט"ל: **מגיעורא קטנה.** מזלג קטן: **מחטטין.** מפילין רשת הפתילה כשהוא שרוף ונבלע"ן ממנוקי"ר: **ומקנחין בה גרות.** מגרוה מאפרה שבמוכה: **כליה עורב.** מסמרות חדין תוחבין ברשת גג היכיכל לכלות העורבין שלא יאכלו עליו: **מתני' הרי עלי יין.** לנסכים לא יפחות משלשה לוגין שהן פחותין שבנסכים: **שמן לא יפחות מן הלוג.** פוחזי למנחת נדבה ואע"ג דהוא מתכוין להקריבו בפני עצמו כנסכים. והך סתמא כר' טרפון דאמר בפיקין דלעיל (דף קד.) אף מתנדבין שמן: **ביום מרובה.** מפ' בגמ': **גמ' אזרח.** בפרשת נסכים כתיב (במדבר טו) כל האזרח יעשה ככה וגו' קרא יתירא הוא: **שלשה לוגין.** דבעיר מהכי לא חזו: **יהיו.** התם כתיב ככה כגר כאזרח יהיה משמע יהיה לכם עוד נסכים אחריני: **דון מינה.** דשמן דבא נדבה גמרינן ממנחת נדבה כדאמר לקמן קרבן מלמד שמתנדבין שמן והוהו גבי מנחת נדבה כתיב (ויקרא ב) כי תקריב קרבן מנחה: **ואוקי באחרים.** בנסכים דשמן הבא בפני עצמו הוי כנסכים דומיא דיין: **מאזרח גמר לה.** כי היכי דגמרינן לעיל יין הכי נמי גמר רבי אזרח מלמד שמתנדבין שמן ודון מינה כל הנסכים שלשה לוגין: **קרבן מנחה מלמד כו'.** אלמא ממנחת נדבה גמר לה: **מתני' יביא נסך.** פחות שבעולות. (ג) עולה ליכא לספוקי אלא בזבחים: **פירשתי.** אחד מקרבנות הבהמה ואיני יודע איזה מהם פירשתי: **יביא.** מכל מיני בהמה הזבחים גדולים) דהיינו פר ועגל ואיל ושעיר גדי וטלה: **פירשתי.** את הסיון ואיני יודע אם מן הבהמה ואם מן העוף: מודה

מוראה ונוצה והאיבא נסכים לשיתין אזלי והאיבא מנחת נסכים כיון דאיבא מנחה דאכלי כהנים מינה לא פסיקא ליה: הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב: ודלמא [א]נסכא [ב]אמר ר' אלעזר [ג]דאמר מטבע ודלמא פריטי אמר רב פפא פריטי דדהבא לא עבדי אינשי: כסף לא יפחות מדינר: ודלמא [ד]נסכא א"ר אלעזר [ד]דאמר מטבע [ה]ודלמא פריטי אמר רב ששת באתרא דלא סגו פריטי דכספא: נחושת לא יפחות ממעה כסף: [ו]תניא רבי אליעזר בן יעקב אומר לא יפחות מצינורא קטנה של נחשת למאי חזיא אמר אביי שמחטטין בה [ז] פתילות ומקנחין בה גרות: [ח]ברזל תניא אחרים אומרים [ט] לא יפחות מכליה עורב וכמה אמר רב יוסף אמה על אמה איכא דאמרי [י]לא יפחות מאמה על אמה למאי חזיא אמר רב יוסף [יא]לכליה עורב: **מתני'** [יב]הרי עלי יין לא יפחות משלשה לוגין [יג]שמן לא יפחות מלוג רבי אומר שלשה לוגין [יד]פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא כיום מרובה: **גמ'** ת"ר [טו]אזרח מלמד שמתנדבין יין וכמה שלשה לוגין ומנין שאם רצה להוסיף יוסיף תלמוד לומר יהיה יכול יפחות תלמוד לומר ככה: שמן לא יפחות מן הלוג רבי אומר שלשה לוגין: [טז]במאי קא מיפלגי אמרוה רבנן קמיה דרב פפא בדון מינה ומינה בדון מינה ואוקים באתרה קא מיפלגי [יח]רבנן סברי דון מינה ומינה מה מנחה מתנדבין אף שמן נמי מתנדבין ומינה מה מנחה בלוג אף שמן בלוג ורבי סבר [יט]דון מינה ואוקי באתרה מה מנחה מתנדבין אף שמן נמי מתנדבין ואוקי באתרה בנסכים מה נסכים שלשת לוגין אף שמן נמי שלשת לוגין אמר [כ]להו רב פפא אי ממנחה גמר לה רבי דבולי עלמא לא פליגי דון מינה ומינה אלא רבי מאזרח גמיר לה אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא ומי מצית אמרת הכי והתניא קרבן מלמד שמתנדבין שמן וכמה שלשת לוגין מאן שמעת ליה דאמר שלשת לוגין רבי וקא מייתי לה מקרבן א"ל [כא]אי תניא תניא: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא כיום מרובה: תנא [כב]כיום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת: **מתני'** [כג]הרי עלי עולה יביא כבש ר' אלעזר בן עזריה אומר או תור או בן יונה [כד]פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי [כה]יביא פר ועגל מן הבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל איל שעיר גדי וטלה פירשתי ואיני יודע מה פירשתי מוסיף

ודילמא נסכא. גרלאה דנסכא פחות מדינר דמעטפי לא קשיא ליה דאלינן בתר הפתילה דקתאמר (לעיל דף קד:): הרי עלי עשרונות יביא שנים אבל טפי לא הרי עלי עולה יביא תור או בן יונה וכן כולם מ) וכפ' בתרא דכתובות (ד) (דף קי:) ובנבנא בתרא (דף קסה:) אמר כתוב בו כסף מגביהו דינר ופריך ואימא נסכא ובכל דוכתא קיי"ל דיד בעל השטר על התחתונה ובמס' שקלים (דף יא) אמרינן הרי עלי זהב יביא דינר זהב אמר ר' אלעזר והוא שהזכיר לורה אבל לא הזכיר לורה מביא אפילו ליעורא משמע דליעורא פחותה מדינר והיינו נסכא כדי לעשות ליעורא וקשיא מהא דאמרי' בהגוזל מ) בתרא (ב"ק דף לו:) נסכא ובבדיניהו זוזי משמע דזוזא פחות מנסכא וא"ל דהתם (ה) זוזי פשיטי דהוא שמיני שבגלורי ואע"ג דנקט זוזי סתם הכי נמי תנן בפ' אע"פ (כתובות דף פה:) כלים של חמשים זוז ומפרש בגמ' חמשין זוזי פשיטי ובפרק הישן (סוכה דף כב:) אמר כזוזא מלעיל כאיסתירא מלתתא וקיים לן איסתירא פלגא דזוזא אלא הכוז זוזא הוא זוזי פשיטי דאיכא מנייהו קיימי מ) באיסתירא בתתא דלא סגי פריטי דכספא הכא ובגבנא פשוט (ב"ב כה:) משני הכי ותימה דבפ' בתרא דכתובות (דף קי:) אמרי' מגביהו דינר ובכתובות (דף קי:) קתני מגביהו לוה כל מה שירלה וי"ל דפריטי הכא ובגבנא פשוט מ) לא דווקא והכי פריך ואימא פריטי כלומר פודליונים או מעות איסתירא מ) כי התם בכתובות ומשני באתרא דלא סגי דקתני מגביהו לוה פרוטות ממש ואע"ג דקתני מגביהו כל מה שירלה לא משמע ליה שיוכל להגבותו פרוטות מדלא קתני מגביהו פרוטות שהוא הגרוע שבכל המטבעות: **שמוחטין בה את הפתילות.** לאו של מנורה דמלקחיים אית להו אלא מ) [שלו] שאר נרות שהיו במקדש דתנן בתמיד (דף ג) ובפ"ק דסנהדרין (דף יד:) דאמרי' אפי' ליעורא קטנה של הקדש לריכה עשרה בני אדם לפדותה לא כמו אפי' שם בקונטרס שטווין בה זהב אלא כי הכא שמוחטין בה את הפתילות מ) אשכחן ליעורא דתנן (כלים פ"ט מ"ו) כוס שבלע את הליעורא מ) : **כליה עורב.** פירש בקונטרס ממסרות חדין תוחבין בראש גג היכיכל לכלות העורבים שלא יאכלו עליו ובמקום אחר פירש כמין טבלא חדה זקופה על ליחה וחדודה לתחתן כמו סכין ובערוך ערך כל פי' שעשו לורה להבריח בה העופות מגג היכיכל כדרך שעושין עכשיו שומרי זרעים וקרא אותה כליה עורב ועוד פירש בערוך מקדש ראשון שכיונה שרוייה בו לא היו לריכין כליה עורב שלא היו עופות פורחין עליו אבל במקדש שני שלא היתה קדושתו כקדושת ראשון הולרכו לכליה עורב וכפ' (ו) שני דמועד קטן (דף ט.) לא משמע כן גבי בית שעשה שלמה דאלהו ביוה"כ דקאמר אינהי לשיורי בבנין פורתא ומשני שיורי בנין לא משיירי אינהי ליה לשיורי באמת כליה עורב משמע שהיה שם כליה עורב ושמא תאלה עשה כליה עורב שלא היה יודע אחרי כן כשראה קדושתו שמטו: **אי תניא תניא.** ולעולה כאן בדון מינה פליגי וה"ל אית ליה לרב פפא בפ' כל התדיר (זבחים דף לא.) מ) ובפ' כל שעה (פסחים דף לג.) והא דלא קאמר הכי בפ' כל המנחות בחוט מלה (מנחות סב:) דיחויא בעלמא הוא: **רבי** אלעזר אומר יביא תור או בן יונה. בגמ' אמרי' דל"פ דמר כי אתרייה ואע"פ שהיו רגלין לקנות קרבנות בירושלים כדאמרי' (ב"מ כו.) מעות שנמצלו לפני שוחרי בהמה ואמרו (כריתות מ:) מעשה ועמדו קיימים בנרבנתיים מ"מ דעת המודר לפי מה שרואה בעיר: **פירשתי** מן הבהמה כו'. ה"ג יביא פר עגל ואיל שעיר גדי וטלה ויש ספרים דלא כתיב שעיר ועל כרחין גרסי' ליה דכתבי גבי אלמים שעירה: מוסיף

מוסיף

כלרך שעושין עכשיו שומרי זרעים וקרא אותה כליה עורב ועוד פירש בערוך מקדש ראשון שכיונה שרוייה בו לא היו לריכין כליה עורב שלא היו עופות פורחין עליו אבל במקדש שני שלא היתה קדושתו כקדושת ראשון הולרכו לכליה עורב וכפ' (ו) שני דמועד קטן (דף ט.) לא משמע כן גבי בית שעשה שלמה דאלהו ביוה"כ דקאמר אינהי לשיורי בבנין פורתא ומשני שיורי בנין לא משיירי אינהי ליה לשיורי באמת כליה עורב משמע שהיה שם כליה עורב ושמא תאלה עשה כליה עורב שלא היה יודע אחרי כן כשראה קדושתו שמטו: **אי תניא תניא.** ולעולה כאן בדון מינה פליגי וה"ל אית ליה לרב פפא בפ' כל התדיר (זבחים דף לא.) מ) ובפ' כל שעה (פסחים דף לג.) והא דלא קאמר הכי בפ' כל המנחות בחוט מלה (מנחות סב:) דיחויא בעלמא הוא: **רבי** אלעזר אומר יביא תור או בן יונה. בגמ' אמרי' דל"פ דמר כי אתרייה ואע"פ שהיו רגלין לקנות קרבנות בירושלים כדאמרי' (ב"מ כו.) מעות שנמצלו לפני שוחרי בהמה ואמרו (כריתות מ:) מעשה ועמדו קיימים בנרבנתיים מ"מ דעת המודר לפי מה שרואה בעיר: **פירשתי** מן הבהמה כו'. ה"ג יביא פר עגל ואיל שעיר גדי וטלה ויש ספרים דלא כתיב שעיר ועל כרחין גרסי' ליה דכתבי גבי אלמים שעירה: מוסיף

בפני עצמו הוי כנסכים דומיא דיין וכל המתנדב סתם שמן לנסכים מכוון דומיא דיין הס"ד: ד"ה מאזרח כו' ודון מינה ומינה דכל הנסכים ג' לוגין: ד"ה קרבן כו' לא הס"ד ומה"ד שחל להיות בשבת דהוו י"ג פרים וי"ד כבשים וב' מתמידין וב' דמוסף שבת וב' אלים (רשעיר א') הס"ד דמי שנתנדב ומקדיש שם דבר הקרב למזבח דהוה ליה לבנות דהוו כולו קרב למזבח ואין ממנו לכהנים: פירשתי. יודע אני שפירשתי להביא דבר שקרב כולו למזבח שאין בו שרירים לכהנים דאין ממנו נאכל לכהנים אבל איני יודע מאיזה דבר יביא מכל דבר שקרב כולו למזבח. דאין כהנים אוכלין ממנו כגון עולה ולבונה ומנחת נסכים דכולו למזבח. ומכל הני אין כהנים אוכלים הימנו. והאי כולו דהכא לא דמי לאי דאיכא כולו דלעיל לא איירי אלא בלבונה לחודה והאי כולו דהכא היינו לבונה

ועולה ונסכים: ומותבינן אמילתא קמא דקתני שאין לך דבר שקרב כולו למזבח אלא לבונה ותו ליכא מידי דקרב למזבח כולו: והא איכא עולה. אית מינה עורה לכהנים: ט) לשיתין אזלי. ובעינן מידי דליהוי קרב על המזבח ממש. והא דאמרן בפירקין דלעיל מביא יין ומזלפו על גבי המזבח שמואל אמרה: מנחת נסכים. דאותה מנחה כולה כליל: כיון דאיכא שאר מנחות דאכלי כהנים מינייהו השיריים: הלכך לא פסיקא ליה. לא פסיק ואמר מנחת נסכים דלא אמר שום מידי דאיכא באותה מין שנאכל לכהנים ולהכי ליכא לספוקא במנחת נסכים: ודלמא פריטי מטבע קטנה של זהב. פריטי כעין טריסות: ציעורא פלך של נחשת שראשו כפוף ועשוי לשוות בו זהב: מוחטין. מקנה הדשן על פתילה כשהוא עמום: ומקנחין בו גרות כשהשמן התפילה כולה כלה: מכולי עורב. לוח של ברזל שהוא אמה על אמה ומלא כולו מסמרין ומשימין אותו בראש גג המקדש והגג משופע למעלה כעין כובע ושם בראשו שם שלא ינוח שם קרבן הגג: שמן סתם לא יפחות מן הלוג. דלא כר' עקיבא בפירקין דלעיל: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי או יין או שמן ואיני יודע נמי כמה לוגין: כיום מרובה. מכל אחד ואחד משמן ומיין. מפרש בגמרא דלא פליגי: יביא פר ועגל דאיכא למימר עגל נדר ואיכא למימר פר נדר ומוקמינן לה כר': מן הבהמה. דיודע אני שפרשתי אחד מקרבנות בהמה. וגדיא. טליא. דאיכא לספוקי אי זכר אי נקבה נדר מבהמה: הרי עלי שור סתם יביא פר שהוא שור שור מנה יביא שור שהוא עצמו הוא שוה מנה כמו שאמר וכן כולהו במפרש קאמר: שור במנה. היכא דנדר להביא שור במנה והביא שנים במנה לא יצא. והוא הדין נמי לכל הני אם הביא שני עגלים לא יצא. וקא ס"ד דהיכא דאמר שור סתם דאמרי' דאיכא לאחויי אם הביא שנים במנה יצא אבל לכתחילה לא לעיבדי: אזרח. יעשה ככה דכתיב בסוף פרשת נסכים אחר דפירש כולהו נסכים: מלמד שמתנדבין יין לחוד. ולהכי ילפינן מיניה יין ולא שמן דבההיא פרשת נסכים משתעי בנסכים דיין לחוד בלא שום מנחה. אבל בשמן לחוד בלא מנחה לא משתעי כלל: שמן סתם דון מינה דמנחה מה מנחה שמתנדבין אותה בפני עצמה בלא זבח אף שמן נמי מתנדב בפני עצמה בלא שום מנחה: מה מנחה בלוג. דמנחה סגי לה בחד לוג שמן. שמן הבא בס"ע נמי סגי בלוג: בנסכים דשמן דומיא בנסכים דיין: אלא ר' דאמר ג' לוגין מאזרח גמר לה מיתיתן ליה מאזרח מהתם גמר ר' דכי היכי דתמדבין יין הכי נמי שמן וכי היכי דיין ג' לוגין אף שמן ג' לוגין: ומי מצית אמרת דמאזרח גמר והתניא דמקרבן גמר: אי תניא דמקרבן גמר.

תניא: כיום טוב הראשון של חג שחל בשבת. דהוו י"ג פרים וי"ד כבשים וב' מתמידין וב' מוספין של שבת. וכשיעור נסכים של כל אלו יביא:

ט) ע"כ שייך לדף קו ע"ב.

גמ' אמר ר' אלעזר [ד]דאמר מטבע ודלמא פריטי דדהבא לא עבדי אינשי. ר"ת אומר דלא אמר אלא מטבע דדהבא לא עבדי אינשי דאי לא אמר הכי אמאי לא אמר מטבע דכספא לא עבדי אינשי. ומיהו אי אמר מטבע דכספא לא אמר דלא עבדי אינשי אי אמר מטבע דדהבא לא אמר דל